

ACTA DE LA SESSIÓ MONOGRÀFICA DEL CLAUSTRE UNIVERSITARI DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA DEL DIA 24 DE MARÇ DE 2009

A la ciutat de València, a les 13 hores del dia 24 de març de 2009, a l'Aula Magna de la Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació, sota la presidència del rector i amb la presència dels claustrals que es relacionen en l'annex I, es reuneix en sessió monogràfica, demanada per 53 claustrals, el Claustre de la Universitat de València per tractar de l'ordre del dia següent:

Punt únic. Conseqüències de la implantació del procés de Bolonya a la Universitat de València, eventual proposta de moratòria de la seua implantació o retirada del decret llei, i possibilitats de realitzar una consulta a la comunitat universitària (a proposta de 53 claustrals).

El president indica que el Claustre està vàlidament constituït per tal com s'ha comptabilitzat l'assistència del nombre de claustrals necessari. (Tenint en compte les vacants i les absències justificades per baixes temporals o permisos oficials, dels quals hi ha constància a l'inici de la sessió, la majoria absoluta és de 146 claustrals). Comunica que moderarà la sessió Remedios González Barrón.

Pren la paraula la secretària general per nomenar interventors de sala, que seran les persones següents: Purificación Sánchez Delgado, M. Susana Sánchez Flores, Adoración Sánchez García i Pedro José Sánchez Vizcaya.

Punt únic. Presenta el punt Lluís Pascual, en qualitat d'un dels 53 claustrals signants de la proposta, que explica el motiu pel qual han demanat el Claustre. Porten molts mesos de mobilització per les inquietuds que els planteja l'EEES. Aquestes mobilitzacions començaren ja fa 5 anys, no només a la Universitat, sinó també a l'Estat espanyol i a Europa. Es van organitzar per debatre a falta de participació directa per les limitacions en la representació dels estudiants, i esperen que la interpretació que fan respecte a l'EEES es tindrà en compte a la Universitat. Demana que el debat d'avui servisca per a obrir un debat més ampli que permeta paralitzar i reformar el procés.

S'obri un torn d'intervencions.

Sergio Godoy, en representació de les Assemblees d'Estudiants, explica que són un grup d'estudiants que estan en contra de l'aplicació de la reforma a Espanya i es plantejaren què fer. Considera que el mètode més democràtic és l'assemblea, on tots tenen veu. S'han adonat que la majoria de la comunitat universitària està en contra de la reforma, i consideren que la manera més fiable de comprovar-ho és un referèndum, que els agradaria que fóra vinculant. Aquesta possibilitat se'ls ha denegat, i per això s'han presentat a les eleccions de Claustre i de Consell de Govern, per defensar la seua posició.

Respecte a l'ocupació del Rectorat, i les irrupcions al Consell de Govern, explica que ho feren perquè es van retirar les tendes que tenien en diferents facultats, i perquè l'equip rectoral no va voler debatre amb ells.

Alberto Molina planteja el perquè estan en contra del procés de Bolonya. Afirmar que aquest model té tres eixos: mobilitat, reforma pedagògica i convergència, però si no hi ha beques no hi ha mobilitat, la reforma pedagògica no es pot fer a cost zero, i en la majoria dels països tenen un model de titulacions de 3+2 anys, i ací es planteja 4+1; així no pot haver-hi convergència. D'altra banda, hi ha qüestions com la mercantilització, el màster de secundària, l'ANECA, etc.

Considera que s'ha de fer una reforma, però ben feta, i per això demanen moratòria en la implantació, referèndum i debat.

Lluís Hurtado manifesta que en aquest debat s'estan sentint els perills reals de la reforma. Per això, des del BEA volen que el Claustre s'hi pronuncie. És hora de concretar, presentar i aplicar propostes sobre què pensa el Claustre, ja que considera que és la primera vegada des que s'inicià el procés que es debat el tema. Opina que s'ha fet la reforma sense consulta interna, en òrgans que no eren democràtics i amb pressions, com ho poden afirmar aquells que han treballat a les CEPE.

Volen una educació que garantisca la inserció laboral, però sense oblidar el vessant humanista, i demana que es recorde el compromís de la Universitat amb la docència en valencià.

Joaquín Ruiz manifesta que la demanda més potent dels estudiants ha estat la convocatòria d'un referèndum per paraitzar el procés i obrir un debat, com ja s'ha fet en altres universitats, on s'ha registrat una participació més alta que en alguns processos electorals. Al debat del novembre amb el rector es va dir que els Estatuts no permetien el referèndum, però això és partir d'una desigualtat de base, ja que ells no poden canviar els Estatuts. Defensa el referèndum vinculant.

Des del SEPC estan preocupats per qüestions com la docència en valencià en els màsters, o la quasi desaparició de la Història del País Valencià en els plans.

María Luisa Manzano, com a representant del PAS, manifesta que estan a favor del procés de Bolonya, però amb condicions, com una política de beques i finançament suficient. Teòricament l'esperit de Bolonya va en la direcció d'una millora en els ensenyaments, i el més important és com es fa, i exigir responsabilitats tant al Govern central com a la Generalitat i al Govern universitari.

Manifesta que va donar suport amb la seua signatura la celebració d'un Claustre, però després del Consell de Govern del gener se'n va penedir, ja que es va sentir agredida igual que altres companys i companyes. Està a favor de les mobilitzacions, però no d'aquesta manera, i rebutja qualsevol tipus de violència.

Considera que es podia haver treballat en els òrgans de representació, fins i tot en les assemblees, però sense atacar les persones.

Vicent Soler manifesta que va ser un dels signants de la convocatòria perquè creu en el diàleg i en aquesta institució, en el Claustre. Sentir que no és un òrgan democràtic dol molt, ja que és un òrgan elegit democràticament, que ha fet uns

Estatuts i és el lloc idoni per a debatre. Si algú vol qüestionar la legitimitat dels òrgans universitaris va per mal camí. Considera que el procés de Bolonya és important, no només perquè no fer-ho suposaria despenjar-se de la resta d'Europa, sinó perquè és l'oportunitat de modernitzar la Universitat.

Considera que s'han comès molts errors, però això ens hauria de portar a treballar conjuntament, no a la confrontació que les úniques beneficiades són les universitats privades.

Necessitem una Universitat de València de qualitat, d'excel·lència i competitiva a l'hora de la inserció laboral, i és el moment ideal de sumar esforços i criticar allò criticable.

Recorda que la subvenció que ve del contribuent és d'un 80%, i que l'usuari paga el 17% del que costa el títol, i per tant cal donar comptes. Però això ha d'anar lligat a la idea de no discriminar la gent per l'origen.

Demana que entre tots construïm una Universitat de València com cal.

Xavi Gómez manifesta la seua satisfacció perquè no hi haja hagut cap posició reticent o contrària a l'EEES, sinó que s'han manifestat alguns temors que ell comparteix.

El motiu fonamental pel qual intervé és per la manera com s'ha fet evident el descontentament dels estudiants. No li agrada el "No a Bolonya" i li hauria agradat més "No als governs que no donen garanties econòmiques i legislatives". També li agradaria que el Claustre fóra el màxim òrgan de decisió, i no de representació.

Però considera que entre tots s'ha de decidir com es fan els plans, com s'implanten i com fer front a la formació del professorat i del PAS per dur-ho endavant.

Si no es fa així deixarem l'ensenyament en mans de les universitats privades, encara que reconeix que els plans d'estudis que s'han fet no són els millors que s'haurien pogut fer, però s'hi ha treballat molt.

Jaume Barber, representant dels estudiants de Comunicació, manifesta que des de la seua associació tenen una visió crítica i desfavorable del procés, perquè considera que no s'han fet servir les vies per a millorar la situació actual. Considera que es va cap a un model anglosaxó d'universitats privades. No pot dir que aquesta universitat no siga democràtica, però la representació dels estudiants hauria de ser més gran.

Recorda que en el Consell de Govern del gener la situació se'ls va escapar de les mans, però considera que els plans d'estudis s'han fet malament i amb pressa. Estan disposats a treballar sempre que es done la mà.

Carlos Alfonso manifesta que cal debatre, però sense por. Si es diu que Bolonya significa mobilitat, convergència i qualitat, no entén el no a Bolonya, i s'està creant una imatge distorsionada del que és l'EEES.

S'han dit coses que no són certes, com la desaparició de les humanitats, els preus dels màsters, la mercantilització, les beques per als màsters, etc.

No té sentit continuar amb aquestes qüestions, i si hi ha coses que no s'han fet bé, es poden corregir, però no es pot passar del procés, s'ha d'implantar com a molt en 2010, i ja hi ha universitats que ho han fet, no només les privades.

Felicita l'equip rectoral per com està duent el procés tal com estan les coses.

José Ramos, com a degà de la Facultat de Psicologia, fa seues les paraules de Carlos Alfonso.

El sorprenen manifestacions com ara que aquesta Universitat s'estiga mercantilitzant, o no defense la universitat pública, i manifesta la seua perplexitat d'haver sentit en aquest Claustre que la Universitat de València no és democràtica.

Considera que es poden parlar de molts temes, però ja fa sis anys que el Consell de Govern es manifesta, com fa el rector, per tractar de millorar algunes qüestions.

Pregunta si el que es vol és paraitzar el fet que a les aules els grups siguen de 50 estudiants en comptes de 100, que hi haja itineraris en els títols, que millore la metodologia docent, o que es puguen fer els postgraus a preus públics, quan fins ara eren privats.

Considera que cal reivindicar més beques, millor finançament i que siguem capaços de coordinar bé la implantació. Hi ha riscos, però cal afrontar-los per millorar.

Óscar Barberá manifesta el seu escepticisme davant la petició de debats i fòrums, ja que no hi ha hagut voluntat d'escoltar els arguments. Considera que no es pot discutir de manera racional si no es respecten els mecanismes propis d'aquesta racionalitat. Avui mateix s'han sentit en aquest Claustre definicions sobre democràcia, i exigència de maneres democràtiques a persones en qui ha reconegut la seua actuació en les maneres més antidemocràtiques que ha vist des de fa temps. Davant això, que considera una agressió, el millor és refugiar-se en els llibres, i llegeix un text de 1814 que reflecteix el seu estat d'ànim actual.

Vicent Martínez considera que la mobilització dels estudiants ha estat un revulsiu per obrir el debat i s'alegra del tarannà d'aquest Claustre. Opina que hi ha elements positius en el procés de Bolonya, que eren unes reivindicacions de fa molts anys (mobilitat, tutories...), i d'altres que són més dubtoses, fonamentalment pel que fa a la posada en marxa a l'Estat espanyol i a la dolenta actuació ministerial.

Es pot estar en contra d'algunes qüestions que planteja el procés, però considera que ja és el moment que el Claustre decidisca què vol fer la Universitat.

Fa una crida a la concurrència de tots, com ha dit el rector en el seu discurs, per tal de construir una universitat de qualitat i excel·lència, i sempre lluny de la violència.

Carlos de la Cruz secunda les paraules de Carlos Alfonso, Vicent Soler i José Ramos, i considera que hi ha hagut discursos interessats sobre l'EEES que han portat la confusió als universitaris, atès que s'han dit moltes mentides.

Fa defensa, des del seu grup, de la universitat pública, aposten per la mobilitat i perquè l'educació universitària s'estenga a la societat perquè qui vulga estudiar pugua fer-ho. Volen que les titulacions siguen fàcilment homologables, que els màsters i postgraus siguen oficials, a preus públics. En això estan compromesos.

Opinen que l'EEES pot ser una manera de millorar el sistema educatiu, i defensen un canvi docent per adaptar els estudis als nous temps, però tot sense coaccions.

Demaran a la Generalitat que el finançament siga l'adequat per a la implantació de l'EEES.

S'obri un segon torn d'intervencions.

Adrià Martí, com a representant del SEPC, manifesta que aquest sindicat no vol l'EEES i lluitaran fins que ho aconseguisquen.

Pel que fa a l'informe del rector, ha parlat d'un pressupost auster i de reduir despeses, i pregunta com es pensa fer front a la implantació amb aquest pressupost. Considera que a la Universitat s'ha començat a parlar de Bolonya gràcies a la mobilització dels estudiants i opina que la Universitat es ven al capital, al neoliberalisme i a les empreses privades.

Lluís Pascual manifesta que el debat li sembla positiu, però no s'escolta el que diuen els estudiants. Opina que el procés de Bolonya significa un canvi en el model d'universitat, que passa d'un model de masses a un model elitista de grau i postgrau, que és el model anglosaxó.

Considera que el fet de passar de llicenciatures a graus suposa devaluar els títols, i s'hauran d'estudiar postgraus que són més cars.

Antonio Ariño fa tres precisions:

- La Universitat de València no ha començat les sessions informatives al novembre de 2008. Ja en l'any 2002 va haver-hi una trobada massiva al Botànic, i des d'aleshores hi ha hagut una sèrie d'actes, alguns convocats per estudiants, als quals ha acudit.

- S'ha dit que un document de l'ANECA estableix la privatització de la universitat. No existeix aquest document, sinó una publicació de la investigació d'un sociòleg, i demana que es lligin quines són les conclusions.

- S'ha dit que el Rectorat va proposar de fer una sèrie de debats amb els estudiants, i que no s'han produït. Això no és així, ja que el dia 17 de desembre hi va haver una reunió amb representants de les Assemblees, i el dia 18 amb els representants de tots el centres, i es comprometeren a continuar les sessions després dels exàmens del febrer. Però cal recordar el que va passar el 29 de gener, en què es va assaltar el Consell de Govern, i insultar i agredir els seus membres; per tant, en aquelles condicions era inviable continuar els debats.

Planteja una proposta: si el clima a partir del Claustre és diferent, l'equip rectoral està disposat a continuar els debats, però amb tres condicions: diàleg, evidències i argumentació.

M. Vicenta Mestre precisa que les CEPE les nomena el Consell de Govern a proposta dels centres, i hi ha representació de tots els estaments. Manifesta que no és cert el que s'ha dit, que es perdran titulacions, sinó al contrari: quan acabarà el procés se n'hauran incrementat.

No obstant això, resta el repte de la implantació, ja que en totes les titulacions disminuirà el nombre d'estudiants per grup. Respecte a aquesta implantació, s'ha recomanat que siga any a any, encara que en alguns centres s'implantaran dos cursos alhora, però garanteix que els estudiants que comencen en un pla, podran acabar en aquest mateix pla.

Ernest Cano reconeix que si hi ha hagut errades en el procés, pot ser perquè no haja tingut més informació la resta de la comunitat universitària, ja que el Govern va disposar que el Claustre no poguera prendre aquestes decisions.

Sobre l'elaboració dels plans, el Consell de Govern va aprovar una normativa, i a través de les Juntes de Centre s'aprovaren les CEPE i els plans, per tant sí que hi ha hagut participació. Manifesta que no està disgustat de l'elaboració dels plans al seu centre, i tenint en compte que ara començarà la fase d'implantació, demana que el Claustre diga al Consell de Govern que valore si s'està en condicions de fer una implantació com cal. Considera que es pot fer així, però cal garantir-ho.

Respecte a les acusacions de mercantilització opina que s'està mirant on no toca. Es mira als plans d'estudis, i no a la transferència de coneixement, que és on està el perill, i això no ha canviat.

Carlos Martínez des d'A Contracorrent, Joves d'Esquerra Unida, manifesta que s'oposen al procés de Bolonya i donen suport al moviment estudiantil antibolonya, que és un moviment assembleari obert i que consideren que és el més democràtic que hi ha a la Universitat de València. Considera que hi ha hagut falta de comunicació amb els estudiants i que s'han utilitzat els mitjans de comunicació, com NOU DISE, per criminalitzar el moviment. Opina que la Universitat ha fracassat a oferir espais de debat, i que les universitats públiques han de ser agents actius en la promulgació de les lleis i en la seua derogació.

Demana un posicionament de la Universitat, des de més enllà dels òrgans representatius, mitjançant un referèndum, i demana votació sobre la celebració d'aquest, que hauria de ser organitzat per la Universitat, no pels estudiants.

Alberto Molina puntualitza que demanen la paralització del procés de Bolonya a tot l'estat, no sols a la Universitat de València. Estan d'acord que les universitats necessiten reforma, però ben feta, amb convergència tant acadèmica com financera. Manifesta que en la reunió amb el Rectorat al desembre intentaren acostar posicions i fer accions conjuntes, però no va haver-hi resposta a les seues demandes (moratòria, referèndum...).

Es refermen en el fet que la reforma no ha de deixar la Universitat en mans del mercat, i reitera la petició de referèndum.

Lluís Hurtado considera que cal arribar a un acord de consens i proposa una sèrie de mesures, perquè es voten, que es concreten en els aspectes següents:

Per evitar que l'anomenat procés de Bolonya afecte negativament la qualitat de l'ensenyament universitari, reivindicuem:

- Que la Universitat ha de seguir sent un indret de producció, transmissió, difusió i crítica del coneixement i no veure's reduïda a una fàbrica de títols.

- Que l'aprovació de titulacions es desvincule de criteris exclusivament mercantilistes i economicistes, i valore, com es feia fins ara, la importància del coneixement per a la formació científica, cultural i humanística dels estudiants.

-Que el finançament permeta dur a terme el procés de convergència amb garanties i sense perjudici de la qualitat de l'ensenyament: NO a la reforma a cost zero. Aquest finançament s'ha d'adequar progressivament als pressupostos dels països capdavanters de la Unió Europea.

- Que l'Estat garantisca el caràcter públic de tots els estudis universitaris de manera que s'evite la privatització i es possibiliti l'accés de tots els sectors socials en igualtat de condicions amb una adequada política de beques per a ells, incloent-hi també els estudis de màster. Pel que fa a les beques, reclamem que la dotació augmente i es faciliten els requisits d'accés, especialment en el cas dels màsters oficials. En cap supòsit, els préstecs-estudis han d'impedir l'augment progressiu de les beques públiques.

Ramón López manifesta que no parla com a degà, sinó a títol personal. S'alegra pel debat, però el sí a la reforma ja es va donar quan s'aprovaren els Estatuts que implicaven l'adquisició d'uns compromisos, entre altres el de l'EEES. Per tant, ara ens ha de preocupar com es fa aquesta reforma. Hi ha dos pilars fonamentals per a qualsevol reforma educativa: requerir els recursos necessaris i complicitat en tots els agents que l'han d'implementar. Si això no s'aconsegueix, la reforma fracassarà; per tant, ha de ser un esforç compartit.

Joan Carles Carbonell puntualitza el que segueix:

- Recorda que és signant de la proposta de convocatòria del Claustre i manifesta la seua satisfacció per la manera com s'ha desenvolupat, però considera que s'hauria d'haver celebrat abans.
- Destaca la necessitat del diàleg per arribar a acords, però això és impossible quan no es deixa treballar els òrgans de govern de la Universitat, com va passar en el Consell de Govern del gener.
- Defensa el sistema de representació del qual ens dotarem en els Estatuts, i estarà en contra de tot allò que pugui desvirtuar-lo.
- Se suma a la intervenció d'Antonio Ariño perquè continue el debat i s'arribi a un consens.
- Exigeix al rector, als òrgans de govern i a tots els universitaris el màxim esforç en defensa de la universitat pública i el trasllat d'aquest compromís als governs.

El rector manifesta que hi ha hagut al llarg del debat l'expressió d'arguments sobre el procés en què estem immersos. S'ha preguntat d'on es traurà el finançament per a la reforma, però els estudis de viabilitat dels plans enviats a verificar ens permeten afirmar que es podran implantar el curs vinent.

Fa seus els arguments i les propostes de Vicent Soler, que ha fet una brillant defensa del sentit que té el Claustre i del sistema democràtic que té la nostra institució. També de Xavi Gómez, que ha fet les seues valoracions crítiques del procés, però ha fet una pregunta que fa temps ell es fa, i si no què?

La Universitat de València no pot quedar aïllada, i no pot passar que els ciutadans no tinguen on matricular-se en la universitat pública de València.

Fa seua la proposta de Lluís Hurtado i un grup de claustrals, i la sotmetrà a votació perquè el Claustre la faça seua, tot i que considera les cauteles que han sorgit en el si del debat. Si s'aprova es remetrà a la comunitat universitària i també a la ministra de Ciència i Innovació i al conseller d'Educació de la Comunitat Valenciana, ja que l'autonomia té transferides les competències en matèria d'universitats.

Es presenten dues propostes que no són excloents:

Proposta 1, presentada per Lluís Hurtado i 14 claustrals més.

Proposta 2, presentada per 18 claustrals, que diu el que segueix:

- Realització d'un referèndum vinculant a tota la comunitat universitària per tal d'aturar la implantació de l'EEES i obrir un procés de debat perquè pugen participar de manera igualitària tots els estaments universitaris en la decisió de quin ensenyament volem.

Se sotmeten a votació les propostes amb el resultat següent:

Proposta nº 1: 134 vots a favor
0 vots en contra
2 abstencions

Per tant, queda aprovada

Proposta nº 2: 28 vots a favor
99 vots en contra
9 abstencions

Per tant, no prospera.

Tenint en compte el resultat de la votació, s'adopta l'acord següent:

ACUV 9/2009: "Per tal d'evitar que l'anomenat procés de Bolonya afecte negativament la qualitat de l'ensenyament universitari, reivindicuem:

- Que la Universitat ha de continuar sent un indret de producció, transmissió, difusió i crítica del coneixement i no veure's reduïda a una fàbrica de títols.

- Que l'aprovació de titulacions es desvincule de criteris exclusivament mercantilistes i economicistes, i valore, com es feia fins ara, la importància del coneixement per a la formació científica, cultural i humanística dels estudiants.

-Que el finançament permeta dur a terme el procés de convergència amb garanties i sense perjudici de la qualitat de l'ensenyament: NO a la reforma a cost zero. Aquest finançament s'ha d'adequar progressivament als pressupostos dels països capdavanters de la Unió Europea.

- Que l'Estat garantisca el caràcter públic de tots els estudis universitaris, de manera que s'evite la privatització i es possibiliti l'accés de tots els sectors socials en igualtat de condicions amb una adequada política de beques per a ells, incloent-hi també els estudis de màster. Pel que fa a les beques, reclamem que la dotació augmente i es faciliten els requisits d'accés, especialment en el cas dels màsters oficials. En cap supòsit, els préstecs-estudis han d'impedir l'augment progressiu de les beques públiques."

I, com que no hi ha més assumptes pendents, es clou la reunió a les 15 hores i 30 minuts, del contingut de la qual, com a secretària general, done fe i, amb el vistiplau del president, estenc aquesta acta.

Vist i plau

El rector,

Francisco Tomás Vert